

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 450-02/13-0015 EPA 1079-VI
Ljubljana, 10. 4. 2013

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US), *kot zainteresirano delovno telo* oblikovala naslednje

M n e n j e

k Obravnavi Poročila o delu Slovenskega inštituta za revizijo za leto 2012 (EPA 1079-VI) v povezavi s predpisanimi dogovorjenimi postopki revidiranja javnih sredstev v invalidskih podjetjih

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 5. seji 9. 4. 2013 **kot zainteresirano delovno telo**, na podlagi pobude Zavoda invalidskih podjetij Slovenije, obravnavala Poročilo o delu Slovenskega inštituta za revizijo za leto 2012 v povezavi s predpisanimi dogovorjenimi postopki revidiranja javnih sredstev v invalidskih podjetjih.

Komisija **se je seznanila s poročilom, s poudarkom na delu, ki se nanaša na postopke revidiranja javnih sredstev v invalidskih podjetjih po 36. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 87/2011).**

Slovenski inštitut za revizijo (v nadaljevanju: SIR) v svojem poročilu o delu za leto 2012 navaja, da je Revizijski svet v letu 2012 med drugim razpravljal tudi o problemih revidiranja invalidskih podjetij v povezavi s spremembami in dopolnitvami Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Pri tem je priporočil vsem revizijskim družbam in pooblaščenim revizorjem, ki revidirajo invalidska podjetja, da do sprejema ustreznega podzakonskega predpisa opravljajo v invalidskih podjetjih v skladu z Mednarodnim standardom sorodnih storitev 4400 (Posli opravljanja dogovorjenih postopkov) dogovorjene postopke, s katerimi naj preverjajo zgolj to, ali je poraba sredstev skladna z določili 41. in 42. člena Uredbe o splošnih skupinskih izjemah.

V poročilu SIR prav tako navaja (str. 17), da je Revizijski svet tudi leta 2012 opozarjal pristojne državne organe in strokovne institucije na domnevno neskladnost določil Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov z določili Uredbe Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo 87. in 88. člena Pogodbe (Uredba o splošnih skupinskih izjemah) in jih prosil za strokovno pojasnilo z ustrezno pravno

utemeljitvijo, s čimer bi lahko potrdil ali ovrgel svojo domnevo. SIR navaja, da odgovora ni dobil ne od pristojnega ministrstva niti od drugih nadzornih organov in pristojnih institucij.

Zavod invalidskih podjetij Slovenije (v nadaljevanju: ZIPS) je v svoji pobudi za obravnavo poročila Slovenskega inštituta za revizijo opozoril na to, da 36. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 87/2011) določa, da »Slovenski inštitut za revizijo najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona predpiše dogovorjene postopke za revidiranje javnih sredstev, prejetih za zaposlene invalide«. Uporabi Stališča 17 v postopkih revidiranja namesto predpisanih dogovorjenih postopkov za revidiranje ZIPS nasprotuje ter predlaga njegovo razveljavitev.

Komisija ugotavlja, da je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v dopisu z dne 18. 3. 2013, naslovljenem na SIR, podalo odklonilno mnenje do Stališča 17 in hkrati ocenilo, da so navedena ravnanja SIR neprimerna in nekorektna do invalidskih podjetij. Opozorilo je, da je novela Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, ki je začela veljati sredi novembra 2011, bistveno posegla v višino pomoči, ki so jih bila do tedaj deležna invalidska podjetja, s tem, da jih je bistveno znižala. SIR oziroma revizorji naj prav tako ne bi imeli nobenih zadržkov oziroma dvomov, ko so revidirali letna poročila pred uveljavitvijo omenjene novele zakona, prav tako ni bilo nobenih pripomb pri sprejemu osnovne verzije Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov v letu 2004 ter njegovih dveh novel, ki so sledile, kljub temu, da je tudi tedaj že veljala uredba, s katero naj bi bil zakon v neskladju. Zaradi velikega posega v višino pomoči in namen porabe pomoči pa so zadnji noveli najbolj nasprotovala prav invalidska podjetja.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v svojem dopisu opozarja tudi na to, da so z zadnjo novelo zakona Evropski komisiji prijavili shemo pomoči, ki jih lahko prejmejo delodajalci zaradi zaposlenih invalidov in s tem izpolnili obveznost do EU. Po njihovem mnenju Slovenija na tem področju ne presega zgornjih limitov dovoljene pomoči, zato zakon po njihovem mnenju ni v neskladju z evropskimi predpisi. Obenem navajajo, da je za presojo skladnosti zakonodaje s predpisi EU pristojno Ministrstvo za finance, ki je mnenje o skladnosti omenjenega zakona podalo pred vložitvijo novele zakona v parlamentarni postopek. Mnenje je objavljeno na spletnih straneh Ministrstva za finance in je javno dostopno. Predlagali so tudi usklajevalni sestanek s SIR.

Ministrstvo za finance je komisiji pojasnilo, da je po njihovem mnenju Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov skladen z evropskimi predpisi, natančneje z Uredbo o splošnih skupinskih izjemah. Na Ministrstvu za finance vodijo evidenco dodeljenih pomoči, ki je javno objavljena in dostopna. Prav tako dodatno pojasnjujejo, da se v skladu z zakonskimi določbami za spodbujanje zaposlovanja in ohranjanja zaposlovanja invalidov omogoča subvencioniranje plače zaposlenim invalidom do 75 % in vseh ostalih stroškov, ki nastanejo zaradi zaposlovanja invalidov v višini 100 %. Vir za pokritje omenjenih plači in stroškov predstavljajo odstopljeni prispevki iz vseh virov v državi, pri čemer lahko invalidska podjetja, ki zaposlujejo več kot 50 % invalidov, zadržijo odstopljene prispevke za vse zaposlene. Presoja utemeljenosti tovrstnega odstopa prispevkov temelji na Uredbi o splošnih skupinskih izjemah, ki definira kateri so upravičeni stroški. Pri dodeljenih pomočeh se torej uporablja kriterij namenske porabe teh sredstev, saj so slednja lahko porabljena izključno za namene zaposlovanja invalidov. V primeru, da pride do morebitnega

preplačila oziroma viška odstopljenih prispevkov, se ta sredstva pri invalidskih podjetjih obrestujejo in v kolikor se v treh letih ne porabijo, jih morajo invalidska podjetja vrniti. Kontrola nad temi sredstvi je zagotovljena.

Komisija ugotavlja, da je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve 14. marca 2013 izdalo obvestilo invalidskim podjetjem o revidiranju računovodskih izkazov, v katerem jih je obvestilo, da jim za leto 2012 revizije v delu, ki se nanaša na revidiranje javnih sredstev, prejetih za zaposlene invalide, ni potrebno naročiti. Ker SIR kljub določbi 36. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov še vedno ni predpisal dogovorjenih postopkov za revidiranje omenjenih sredstev.

Komisija je bila seznanjena, da so se pogovori med Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter SIR za ureditev vprašanja revidiranja v invalidskih podjetjih za del, ki se nanaša na državne pomoči, že začeli, kar komisija podpira.

Komisija je po opravljeni razpravi sprejela sledeče *s k l e p e*:

- 1. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide se je kot zainteresirano delovno telo seznanila s Poročilom o delu Slovenskega inštituta za revizijo za leto 2012, s poudarkom na delu, ki se nanaša na postopke revidiranja javnih sredstev v invalidskih podjetjih po 36. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 87/2011).**
- 2. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide predlaga Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance kot matičnemu delovnemu telesu ter Odboru državnega zbora za finance in monetarno politiko, da ob obravnavi Poročila o delu Slovenskega inštituta za revizijo za leto 2012 upošteva vsebino njenega mnenja. Prav tako ju poziva, da se opredelita do primernosti uporabe Stališča 17 – Obravnavanje posebnih zakonskih rešitev pri reviziji invalidskih podjetij (Uradni list RS, št. 14/2013) pri revidiranju poslovanja invalidskih podjetij in da preučita predlog za njegovo razveljavitev.**
- 3. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide poziva Slovenski inštitut za revizijo, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za finance ter invalidska podjetja, da čim prej pristopijo k skupnim pogovorom o ureditvi problematike postopkov revidiranja javnih sredstev v invalidskih podjetjih na način, da bo ustrezno izpolnjeno določilo 36. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 87/2011).**

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije mag. Stojan Binder.

Sekretarka komisije
Nuša Zupanec, l. r.

Predsednik komisije
mag. Peter Požun, l. r.